Bestuursrapportage

Januari - april 2019

1. Inleiding

Tweemaal per jaar legt het dagelijks bestuur tussentijds verantwoording af over de in de begroting geformuleerde doelstellingen, en de daaraan gekoppelde middelen. Logischerwijs gaat deze eerste bestuursrapportage van 2019 over de stand van zaken van de resultaten van de begroting 2019. Echter, na vaststelling van de begroting 2019 zijn de meerjarenbeleidsplannen van Veiligheidsregio Fryslân vastgesteld. In de begroting 2020 zijn deze al vertaald naar resultaten voor dat jaar. Via deze bestuursrapportage vindt ook de vertaling van deze koersbepalende beleidsplannen naar 2019 plaats.

Goed om te vermelden is dat bij het opstellen van de bestuursrapportage er nog geen definitieve besluitvorming had plaatsgevonden over de eerste begrotingswijziging van 2019. Omdat de besluitvorming over de begrotingswijziging en de bestuursrapportage in dezelfde vergadering plaatsvindt, is deze bestuursrapportage geschreven vanuit het uitgangspunt dat de begrotingswijziging wordt vastgesteld. Mocht de begrotingswijziging gewijzigd worden vastgesteld, dan leidt dit tot aanpassingen en komen we daar in de tweede bestuursrapportage op terug.

Programma overstijgende onderwerpen

Een aantal thema's speelt in meerdere of alle kolommen. Verantwoording over de stand van zaken van deze onderwerpen vindt hier plaats.

Omgevingswet
De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2021 raakt ook Veiligheidsregio Fryslân. Enerzijds als veiligheids- en gezondheidsdienst van uw gemeente. Zo voeren wij in opdracht van het samenwerkingsverband De Friese Aanpak de zogenaamde omgevingslabs uit. De uitkomsten van deze labs kunt u als gemeente gebruiken bij het opstellen van uw omgevingsvisie. Ook merken wij nu al een stijging van adviesaanvragen vanuit gemeenten, vooral als het gaat om gezondheidsimpact.

Anderzijds heeft de Omgevingswet ook impact op onze interne bedrijfsvoering. Het vraagt scholing van medewerkers, om gemeenten volgens de geest van de wet goed te kunnen adviseren. Ook moeten processen anders ingericht te worden om aan de eisen van de wet te kunnen voldoen. De grootste wijziging zit vermoedelijk op de aanschaf en inrichting van een nieuw systeem. Ons huidige adviseringsprogramma lijkt niet te voldoen aan de eisen. Mocht dit inderdaad zo blijken te zijn, dan moet een aanvullend systeem aangeschaft en ingericht worden. Dit brengt extra lasten met zich mee. Besluitvorming hierover vindt plaats in het derde kwartaal van 2019.

Wnra
De invoering van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren heeft voor onduidelijkheid gezorgd voor de werking van arbeidsvoorwaarden voor medewerkers van gemeenschappelijke regelingen. Als gemeenschappelijke regeling zijn wij geen lid van de VNG en daarmee geen cao-partij voor de nieuwe cao gemeente. Het systeem dat voorheen wel kon, past niet in het private systeem en zorgt voor juridische risico's. De VNG heeft daarom besloten een werkgeversvereniging op te richten voor Gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen. Deze gemeenschappelijke regelingen worden door de werkgeversvereniging cao-partij en kunnen hierdoor de medewerkers dezelfde arbeidsvoorwaarden blijven bieden als in de cao-gemeente. De uitwerking hiervan volgt na de zomer.

Zorg en Veiligheid / Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE)
Naar aanleiding van de bestuurlijke bijeenkomst over zorg en veilig eind 2015 is aan de Veiligheidsregio Fryslân gevraagd om gedurende twee jaar een coördinatiepunt in te richten. Doel van dit coördinatiepunt is de AVE aanpak in de hele regio te implementeren door de samenwerking binnen en tussen gemeenten te faciliteren. De borging van het werken met de AVE lijkt beter bij de GGD te kunnen worden belegd. De GGD zit vanuit haar huidige (oggz) taken dichterbij de doelgroep welke zijn ondergebracht in de portefeuille zorg en veiligheid van de GGD. Hier kan de AVE ook ondergebracht worden. Besluitvorming hierover vindt plaats in het vierde kwartaal van 2019.

Great place to work
Veiligheidsregio Fryslân heeft in 2018 de ambitie uitgesproken om in 2020 een Great Place to Work te worden. De eerste meting heeft begin 2019 plaats gevonden, met een buitengewoon resultaat: Veiligheidsregio Fryslân heeft het certificaat Great Place to Work verdiend. Het gebeurt zelden dat het certificaat bij de eerste meting al wordt uitgereikt, waardoor we extra trots zijn op deze prestatie. Ondertussen biedt de meting nog wel voldoende aanknopingspunten om ons personeelsbeleid nog verder te verbeteren.

Financiële afwijkingen

In deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de begroting 2019 na eerste wijziging. De begroting is gelijktijdig met de jaarrekening 2018 en de begroting 2020 voor zienswijze voorgelegd aan gemeenten. De voorzichtige eerste prognose van het operationele resultaat voor 2019 komt uit op € 317.000 negatief, opgebouwd uit € 48.000 voor Crisisbeheersing en € 269.000 bij het programma Organisatie. De achtergrond van deze bedragen wordt toegelicht in de betreffende programma's.

Cao/ABP
In de begroting 2019 (na eerste wijziging) is ruimte ingebouwd voor een stijging van de loonkosten van 3,4% als gevolg van een nog vast te stellen nieuwe cao en stijging van de sociale premies. In de begroting is daarvan 0,8% opgenomen voor de reeds gestegen sociale premies. Het restant van 2,6% is beschikbaar om een naderende cao-stijging op te kunnen vangen. Indien de cao meer stijgt zal dit niet binnen de begroting opgevangen kunnen worden en leidt dat derhalve tot een risico van € 420.000 voor elke procent boven de 2,6% stijging.

2. Programma Gezondheid

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Op basis van de realisatie tot nu toe wordt er voor 2019 een financieel resultaat van nihil geprognosticeerd. De uitvoering van de JGZ (incl. programma JGZ 3.0) leidt tot een verwacht nadelig saldo van afgerond € 200.000 conform bestuurlijke afspraken. Met herprioritering in het opleidingsbudget ten gunste van opleidingen JGZ 3.0 en bijsturen gedurende het jaar verwachten we binnen begroting te kunnen afronden.

Inhoudelijk worden de reguliere werkzaamheden conform planning uitgevoerd.

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Implementatie Algemene Verordening Gegevensbescherming:
Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. De implementatie van deze vernieuwde privacy wetgeving vraagt de nodige inzet van onze organisatie.
Voor de meeste productgroepen is dit afgerond of in afronding. Voor JGZ heeft dit effect op een groot aantal processen en producten. Om dit goed te kunnen regelen is een projectgroep gestart. De hoofddoelstelling van dit project is om ervoor te zorgen dat de productgroep JGZ van de GGD "AVG Proof" is per 1 januari 2020.

Arbeidsmarktproblematiek:
Recent is een analyse van de arbeidsmarkt uitgevoerd. Uit deze analyse bleek met name een krapte op de arbeidsmarkt voor de beroepsgroepen artsen en verpleegkundigen. De verwachte uitstroom door vergrijzing van deze beroepsgroepen levert dan ook problemen in de toekomst. Verder blijkt uit de analyse dat het grootste deel van de genoemde beroepsgroepen niet actief op zoek is naar ander werk. Dit vraagt een passende wervingsstrategie.

Stand van zaken overige resultaten en indicatoren

In de vergadering van de bestuurscommissie Gezondheid van 15 november 2018 is het meerjarenbeleidsplan 2019 - 2022 vastgesteld. Daarnaast zijn in dezelfde vergadering de bijbehorende indicatoren vastgesteld. Hieronder vindt u terugkoppeling op de op dit moment bestuurlijk relevante onderwerpen, onder de in het meerjarenbeleidsplan vastgestelde thema's:

Leefstijl en vitaliteit

Kansrijke start
Het actieprogramma Kansrijke Start geeft onder meer aan dat er lokale/regionale coalities gevormd moeten worden. Een coalitie Kansrijke Start is een samenwerking tussen betrokken professionals uit het medische en sociale domein. Vanuit verschillende kanten (o.a. de vergadering van de vorige bestuurscommissie, een GIDS-bijeenkomst, een overleg Nu niet Zwanger) is gevraagd om een gezamenlijke startverkenning. Deze startverkenning zal in mei plaatsvinden.

Nuchtere Fries
Vorig jaar is besloten om het programma Nuchtere Fries te continueren. Inmiddels is gestart met een nalevingsonderzoek. Resultaten van dit onderzoek moeten input leveren voor de verdere concrete invulling van dit programma. Wanneer de uitkomsten bekend zijn zullen deze worden gedeeld met de bestuurscommissie.

Rookvrije generatie
De projectleiders zijn inmiddels gestart met het programma. Het zogenaamde 'Bestuursdiner' wordt, in overleg met ketenpartners, omgevormd naar een ander event. De StopMetRoken coaches zijn gestart met coaching. De verwachting is dat in de maand mei alle consultatiebureaulocaties rookvrij zijn. Daarmee voldoen we aan de wettelijke eis.

Van Nationaal Preventieakkoord naar een samenhangende preventieaanpak in Friesland
In 2018 is het Nationaal preventieakkoord (NPA) gesloten. In Friesland zijn de onderwerpen van het preventieakkoord vooral belegd in de programma's Nuchter over Gewicht, Nuchtere Fries en Rookvrije generatie.
Verschillende gemeenten hebben ons gevraagd om samen met gemeenten en ketenpartners te onderzoeken of en hoe we tot een meer samenhangende preventieaanpak kunnen komen, waarbij de levensloop leidend is. Daarbij gaat het in ieder geval om meer integratie van de drie genoemde programma's, maar waarschijnlijk ook met GIDS, kansrijke start, fysieke leefomgeving en Vitale Regio. Verder hopen we een verbinding te leggen met het Sportakkoord c.q Fries Beweegakkoord en met verdere implementatie van Positieve gezondheid.
Naar verwachting presenteren we een voorstel voor "het Friese NPA" aan de bestuurscommissie in de tweede helft van 2019.

Lokale leefwereld

JGZ 3.0
Het programma ligt op koers. Het programma loopt binnen het financieel kader, zoals dat bestuurlijk voor het programma JGZ 3.0 is vastgesteld.
Momenteel wordt vooral gewerkt aan het ondersteunen en verder op gang brengen van pilots rondom de vijf programmathema's: behoeftegericht werken, digitalisering, netwerken, taakherziening en werkomgeving. Een voorbeeld hiervan is SPARK, een triagemodel waarmee risicoschattingen kunnen worden gemaakt waarmee je zorg meer op maat zou kunnen leveren.
In de winter hebben twee goed bezochte (>225 deelnemers) bijeenkomsten voor medewerkers plaatsgevonden. Binnen het programma loopt een onderzoeklijn; er worden op dit moment drie onderzoeken uitgevoerd.

Gezonde leefomgeving

Rijksvaccinatieprogramma
Per 1 januari 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Jeugdgezondheidszorg is daarbij de uitvoerende organisatie. Dit betekent dat gemeenten naast de bekostiging ook verantwoordelijk zijn voor het monitoren van de uitvoering en de resultaten daarvan. Voor dit doel stelt het RIVM rapportages beschikbaar. Daarnaast informeert de GGD de gemeenten periodiek.

De dalende vaccinatiegraad is landelijk een groot probleem en daarmee ook zeker een punt van aandacht in Friesland. De meest recente vaccinatiegraad cijfers laten zien dat dat we momenteel iets boven de landelijke vaccinatiegraad zitten, met uitzondering van de HPV-vaccinatie.
De cijfers geven geen aanleiding tot specifieke maatregelen, we continueren het huidige provinciale beleid van de GGD en volgen de landelijke ontwikkelingen en anticiperen hierop. Binnen het beleid is wel meer aandacht voor deskundigheidsbevordering van het personeel, waardoor we 'informed consent' kunnen uitvoeren. Daarnaast voeren we een proactief persbeleid.

Er is een procescoördinator RVP aangesteld, die naast het implementeren van de vele veranderingen ook aan de slag gaat met een aanpak op de dalende vaccinatiegraad.

De nieuwe cijfers over verslagjaar 2018 verwachten wij in juni 2019. Deze zullen wij in de daaropvolgende maanden analyseren en voorzien van duiding. Naar verwachting kunnen deze medio oktober 2019 worden teruggekoppeld naar en besproken met de beleidsambtenaren van de gemeenten.

Uitbraakmaatregel Meningokokken W
In het kader van de uitbraakmaatregel Meningokokken W worden in totaal 34.000 jongeren opgeroepen, waarvan ruim 19.000 in de afgelopen maanden maart en april. De cijfers laten een opkomstpercentage zien van ruim 86,4%. De organisatie en samenwerking met de gemeenten is goed verlopen.
Het definitieve budget voor de campagne is nog niet bekend, hierover worden nog onderhandelingen gevoerd door GGDGHOR met het ministerie. Het reguliere tarief voor groepsvaccinaties van € 18,36 werd door verschillende GGD-en als te laag ingeschat.
De verwachting is dat wij de campagne binnen het beschikbare budget kunnen uitvoeren.

Oplevering bouwsteen gezondheid
Vorig jaar besloot de stuurgroep van De Friese Aanpak om Veiligheidsregio Fryslân twee aanvullende labs binnen Omgevingslab Fryslân te laten organiseren. Om invulling te geven aan deze opdracht is daarom door de brandweer een lab Veiligheid ingericht en door de GGD een lab Gezondheid. Het lab Gezondheid heeft een aantal bijeenkomsten georganiseerd. Met input uit alle labs is vervolgens de bouwsteen Gezondheid ontwikkeld. De bouwsteen is getoetst bij diverse klankbordgroepen en wordt in september bestuurlijk opgeleverd.

Zorg en veiligheid

Personen Met Verward Gedrag
De uitkomst van de eerste verkenning rondom de mogelijke regievoering van de Friese aanpak personen met verward gedrag van Sociaal Domein Fryslân (SDF) naar GGD Fryslân, heeft geleid tot uitstel. Er is op dit moment nog te veel onduidelijkheid over inhoudelijke werkzaamheden die overgedragen zouden kunnen worden en de daarmee gemoeide financiën. Afgesproken is dat we dit komend jaar verder gaan verkennen, met als doel om in 2020 met een voorstel te komen.

Wijk GGD 'ers
Momenteel is er een Wijk GGD 'er werkzaam namens de GGD. Daarnaast hebben de gemeenten Smallingerland en Achtkarspelen gebruik gemaakt van de subsidieregeling van het CCV voor de Wijk GGD 'er maar bij de invulling geen gebruik gemaakt van de GGD zelf. Wel levert de GGD een coach aan de gemeente Achtkarspelen. Komende maanden gaan we in gesprek met een aantal gemeenten om planvorming voor de Wijk GGD 'er te maken.

Overige ontwikkelingen

Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid (AWPG)
Na het bestuurlijk fiat is het coördinatorschap bij twee personen neergelegd. Zij hebben een onderzoekprogramma opgesteld, waarbinnen momenteel 11 onderzoeken lopen.
Veel inzet wordt gedaan op de realisatie van de samenwerking met de Aletta Jacobs School of Public Health (AJSPH), een spin off van de RuG en het UMCG, onder de naam Aletta Fryslân, die op de University Campus Fryslân zal worden gevestigd. In overleg tussen AWPG en AJSPH wordt synergie op de onderzoekagenda gezocht. Gezamenlijk wordt geïnvesteerd in een onderzoekminor die in september 2019 zal starten.
De eerste fase van het project Healthy Living Lab (HLL), gericht op de fysieke omgeving in relatie tot gezondheid, wordt binnenkort afgesloten. Besloten is geen aanvraag voor een tweede fase in te dienen. Momenteel wordt overleg tussen betrokken partijen voorbereid om tot een goede afsluiting te komen.

Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)
De PGA JGZ wordt door het COA in de zomer landelijk aanbesteed. Uiterlijk in september is bekend of de GGD deze taak zal blijven uitvoeren. Wanneer deze taak elders belegd wordt, heeft dit effect op de continuïteit van zorg. Wij zullen onze werkprocessen hierop moeten aanpassen. Dit kan voor de gemeenten nadelige effecten hebben.

3. Investeringskredieten

Investeringskredieten	Krediet 2019
Wifi	35.000
Reshuffling teams 1e & 2e etage HTW	30.000
Plan Gezonde voeding/ nieuwe pantry's	35.000
hardware incl. Office kazernes	37.275
Smartphones	120.000
Nieuwe werkplek	325.000
Infrastructuur	10.000
Audiovisuele middelen	24.000
Koppelingen	30.000
Werkplekmeubilair, bureaus en stoelen	340.000
AFAS-ontwikkelingen / e-HRM	50.000
Organisatie	**1.036.275**
JGZ, herinrichtingskosten	100.000
Roostersysteem invalpool	25.000
Laptops screeners	10.000
GGD	**135.000**
Verbouw diverse locaties	1.751.500
Grond	525.000
Nieuwbouw	2.832.850
Centrale inbraak- en brandalarmering	142.000
Redvoertuigen	1.590.390
Hulpverleningsvoertuigen	1.872.001
Tankautospuiten	4.227.000
Haakarmvoertuigen	601.695
Personeel/materiaalwagen	2.005.500
Dienstauto's	343.380
Persoonlijke beschermingsmiddelen	274.153
Overige diverse kavels	1.780.106
Brandweer	**17.945.574**
Totaal investeringskredieten	**19.116.849**

Toelichting
De uitputting van de investeringsbegroting zoals deze in de eerste begrotingswijziging 2019 is vastgesteld loopt conform begroting.

Reserves en voorzieningen

Voorzieningen

	1-1-2019	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2019
Verplichtingen, verliezen, risico's				
Voorziening opgebouwde spaaruren	125.927		50.000	75.927
Voorziening sociaal plan SN1B	103.881		69.254	34.627
FLO	7.213.219	180.330	414.735	6.978.814
	7.443.027	180.330	533.989	7.089.368
Egalisatie van lasten				
Groot onderhoud Harlingertrekweg	111.764	41.300	78.655	74.409
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.026.032	432.087	841.498	616.621
	1.137.796	473.387	920.153	691.030
Totaal voorzieningen	**8.580.823**	**653.717**	**1.454.142**	**7.780.398**

Reserves

	1-1-2019	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2019
Algemene reserve				
Algemene reserve	-			-
Egalisatiereserve	2.253.754	1.874.000	1.915.000	2.212.754
	2.253.754	1.874.000	1.915.000	2.212.754
Bestemmingsreserves				
Jeugdgezondheidszorg 3.0	-	1.043.000	235.000	808.000
Rechtspositie	34.839		16.500	18.339
Gezondheidsmonitor	168.552	100.000	160.000	108.552
FLO	435.287	10.882		446.169
Uitwerkingskader Meldkamer	500.000			500.000
	1.138.678	1.153.882	411.500	1.881.060
Totaal eigen vermogen	**3.392.432**	**3.027.882**	**2.326.500**	**4.093.814**

Bijlage 1. Begroting inclusief begrotingswijzigingen

	primitieve begroting 2019			1e bestuurlijke wijziging 2019			saldo na 1e wijziging 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid									
Pijler 1	12.777.190	140.947	12.636.243	726.029		726.029	13.503.219	140.947	13.362.272
Pijler 2	8.455.453	2.682.025	5.773.428			0	8.455.453	2.682.025	5.773.428
Pijler 3	1.022.946	572.456	450.490			0	1.022.946	572.456	450.490
Pijler 4	1.178.035	1.178.035	0			0	1.178.035	1.178.035	0
Bijdrage programma Gezondheid		*18.800.161*	*-18.800.161*			*0*	*0*	*18.800.161*	*-18.800.161*
Reservemutaties Gezondheid	*100.000*	*160.000*			*726.029*	*-726.029*	*100.000*	*886.029*	*-786.029*
Totaal programma GGD	***23.533.624***	***23.533.624***	***0***	***726.029***	***726.029***	***0***	***24.259.653***	***24.259.653***	***0***
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	4.170.171	188.203	3.981.968	62.276		62.276	4.232.447	188.203	4.044.244
BDUR		2.726.868	-2.726.868			0	0	2.726.868	-2.726.868
Bijdrage programma Crisis		*1.255.100*	*-1.255.100*			*0*	*0*	*1.255.100*	*-1.255.100*
Reservemutaties Crisis			*0*		*62.276*	*-62.276*	*0*	*62.276*	*-62.276*
Totaal programma Crisis	***4.170.171***	***4.170.171***	***0***	***62.276***	***62.276***	***0***	***4.232.447***	***4.232.447***	***0***
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	33.906.974	1.241.321	32.665.653	-31.054		-31.054	33.875.920	1.241.321	32.634.599
BDUR		5.064.183	-5.064.183			0	0	5.064.183	-5.064.183
Bijdrage programma Brandweer		*27.601.470*	*-27.601.470*			*0*	*0*	*27.601.470*	*-27.601.470*
Reservemutaties Brandweer			0		-31.054	31.054	0	-31.054	31.054
Totaal programma Brandweer	***33.906.974***	***33.906.974***	***0***	***-31.054***	***-31.054***	***0***	***33.875.920***	***33.875.920***	***0***
Programma Organisatie									
Producten Organisatie	12.321.725	183.347	12.138.378	349.750		349.750	12.671.475	183.347	12.488.128
Reservemutaties Organisatie		16.500	-16.500		349.750	-349.750	0	366.250	-366.250
Bijdrage programma Organisatie		*12.121.878*	*-12.121.878*			*0*	*0*	*12.121.878*	*-12.121.878*
Totaal programma Organisatie	***12.321.725***	***12.321.725***	***0***	***349.750***	***349.750***	***0***	***12.671.475***	***12.671.475***	***0***
Eindtotaal	**73.932.494**	**73.932.494**	***0***	**1.107.000**	**1.107.000**	***0***	**75.039.495**	**75.039.495**	***0***